

Ιστορίες από την Ελλάδα του μνημονίου

Για μια νέα ανθρωπογεωγραφία ατόμων που ζητούν ολοένα και πιο συχνά βοήθεια κάνει λόγο η οργάνωση Praksis. Έλληνες στην πλειονότητά τους, ηλικίας από 45 έως 60 ετών, μακροχρόνια άνεργοι οι σημερινοί άστεγοι

↳ **Της Ιωάννας Σωτήρχου**

Ο κύριος, ας τον πούμε, Παναγιώτης είναι ένας μεσήλικας άστεγος από την επαρχία, ο οποίος εξυπηρετείται από το Ημερήσιο Κέντρο Υποδοχής Αστέγων της οργάνωσης Praksis στο Μεταξουργείο (Δελιγιώργη 26-28). Πριν από λίγες μέρες έφτασε έντρομος και κάτωχρος στο Κέντρο.

Όπως εκμυστηρεύτηκε στην κοινωνική λειτουργό, στη σota που έχει καταφέρει για να κοιμάται ειδή να περνάει από δίπλα του η κόρη του -φοιτήτρια στην Αθήνα-, η οποία γνωρίζει, όπως και η υπόλοιπη οικογένεια, ότι ο μπαμπάς της έχει φύγει από την Ελλάδα για να βρει δουλειά στην Αμερική. Πατέρας μιας φοιτήτριας στο πρώτο έτος και ενός ανήλικου παιδιού, ο κ. Παναγιώτης ανήκει σε εκείνη την κατηγορία ανθρώπων που ολοένα και πιο συχνά συναντούν στην οργάνωση: άντρες από την επαρχία, οι οποίοι, καθώς δεν τα βγάζουν πέρα και δεδομένης της στερεοτυπικής αντίληψης που είναι αρκετά ισχυρή στην επαρχία του «άνδρα κουβαλιτή», επιλέγουν να εγκαταλείψουν την οικογένειά τους, λέγοντας ότι έχουν μπαρκάρει ή ότι έχουν βρει δουλειά σε μια άλλη πόλη προκειμένου να τους δώσουν μια αχτίδα επιβίωσης.

Ανθρώπινες τραγωδίες

Ενεπιπλέοντας ότι το ευρύτατο υποστηρικτικό περιβάλλον και η εκτεταμένη οικογένεια θα υποστηρίξουν την οικογένειά τους και νιώθοντας οι ίδιοι βάρος πια, από το οποίο θέλουν να τις απαλλάξουν, μην έχοντας άλλη επιλογή, λένε ψέματα στα παιδιά τους και φεύγουν. Αυτή είναι μία από τις μοναδικές και τραγικές ιστορίες των ανθρώπων που η κρίση έβγαλε κυριολεκτικά στον δρόμο. Εξέθροβος επαγγελματίας στην προηγούμενη ζωή του, τον οποίο έπνιξαν τα χρέη προς το Δημόσιο, κήρυξε πτώχευση για να μην απειληθεί η κατοικία της οικογένειάς.

Ενδεικτικά της κατάστασης είναι τα στοιχεία από την οργάνωση, με την υπογράμμιση ότι πίσω από αυτούς τους αριθμούς είναι ανθρώπινες τραγωδίες. Έτσι, από την αρχή της κρίσης, που ξεκίνησε σταδιακά από το 2009, και μέχρι σήμερα έχουν παρατηρηθεί αναπάντεχη αύξηση 580% στην προσαύξηση Ελλήνων στα πολυιατρεία

Ενώ ο πρόεδρος της οργάνωσης Praksis, Τζανέτος Αντώνης και αριστερά το Ανοιχτό Κέντρο Υποδοχής Αστέγων που λειτουργεί μόνο την ημέρα και επιδοεί την προσφορά βασικών υπηρεσιών στους επισκέπτες του, όπως ατομική καθαριότητα, ρουσαμιά, εξέταση από γιατρό

τους, που άρχισαν να λειτουργούν κυρίως για τους μετανάστες, τους αιτούντες άσυλο και τους πρόσφυγες: από, το πολύ, ένας Έλληνας

την ημέρα που τους επισκεπτόταν, σήμερα τους επισκεπτόνται έως και 55 άτομα ημερησίως. Το πραγματικό είναι ότι έρχονται ακόμη και για

ένα Ντεπόν, αφού δεν έχουν πια τη δυνατότητα να πληρώσουν ούτε το ποσοστό της συμμετοχής τους, με τη νέα λίστα φαρμάκων που τους

υποχρεώνει να πληρώνουν συμμετοχή στην αγορά φαρμάκων.

Για μια νέα ανθρωπογεωγραφία ατόμων που ζητούν ολοένα και πιο συχνά βοήθεια, κάνει λόγο ο πρόεδρος της οργάνωσης Τζανέτος Αντώνης, που διαμορφώνεται πλέον από γηγενείς άντρες, ηλικίας από 45 έως 60 ετών, για να επιβεβαιώσει το γεγονός ότι αφορά τις ηλικίες των μακροχρόνια ανέργων που δεν μπορούν να επανακάμψουν στην αγορά εργασίας γιατί δεν είναι πλέον επιλέξιμοι από όσους αναζητούν φτηνά εργατικά χέρια, αφού αυτά μπορούν να τα βρουν από την τεράστια δεξαμενή επιλογής ανθρώπινου δυναμικού εύρωστων νέων τη στιγμή που η ανεργία των νέων ξεπερνά το 55%. Αυτά τα στοιχεία έρχεται να συμπληρώσει η εικόνα που έχει η οργάνωση από τους ανθρώπους, κυρίως άντρες αυτής της ηλικίας, που βλέπει στα Κέντρα Ημερήσιας Υποδοχής Αστέγων, όπου οι άστεγοι μπορούν να πλυθούν, να πλύνουν τα ρούχα τους και να πάρουν ένα πακέτο επιβίωσης με υπνόσκαους, εσθερμικά εσώρουχα, θερμός και άλλα είδη πρώτης ανάγκης, να δουν γιατρό, κοινωνικό λειτουργό και εργασιακό σύμβουλο με στόχο να βοηθηθούν να βγουν από την αστία.

3.000 άστεγοι

«Ο κοινωνιολόγος ή ο ανθρωπολόγος του μέλλοντος θα έχει να επεξεργαστεί μια νέα ορολογία για την Ελλάδα της κρίσης, τους νεοάστεγους, νεοπτωχούς και εργαζόμενους φτωχούς» μας λέει ο πρόεδρος δίνοντάς μας τα στοιχεία για τη ραγδαία επιδείνωση της κατάστασης. Από τους 300 άστεγους που προϋπήρχαν της κρίσης, τους «παραδοσιακούς κούσάρ», αρκετούς από «επιλογή» και πρόσθετα προβλήματα, όπως αλκοολισμός, ψυχικά προβλήματα κ.ά., σήμερα η οργάνωση που δραστηριοποιείται στον δρόμο έχει καταγράψει 3.000 άστεγους, τους οποίους διαχωρίζει σε δύο υποκατηγορίες: Οι μισοί, σχεδόν 1.400 εξ' αυτών, ζουν κυριολεκτικά στον δρόμο.

Υπάρχουν ωστόσο και οι άλλοι μισοί που κοιμούνται σε εγκαταλελειμμένα στίπια ή ακόμη και οικογένειες ολόκληρες που ζουν σε σπία που τους έχουν κόψει το νερό και το ρεύμα και πηγαίνουν στις δομές της οργάνωσης με τα παιδιά τους για να πλυθούν και να πλύνουν τα ρούχα τους...

Οι πραγματικές «ιστορίες επιτυχίας»

ΣΤΗΝ ΑΓΩΝΙΑ ΤΟΥΣ να μη δημιουργηθούν οι άλλοι άστεγοι πληθυσμοί, δεδομένων των συνθηκών, η οργάνωση κοινωνικής στήριξης σχεδίασε ένα σχετικά νέο πρόγραμμα κοινωνικής κατοικίας εξοσιώνοντας με αυτόν τον τρόπο την ενίσχυση που έλαβε από το Ιδρυμα «Σταύρος Νιάρχος». Περί τίνος πρόκειται: Παιρνουν οικογένειες με ανήλικα παιδιά, στις οποίες και οι δύο γονείς είναι άνεργοι, ζουν στο νοίκιο, έχουν κρέπη στις τράπεζες και βρέθηκαν από τη μια μέρα στην άλλη μετέωρες κι ένα βήμα πριν από την έξωση-διπλασίωση ή μέση ελληνική οικογένεια στην οποία καθρεπίζεται η σημερινή Ελλάδα που δανειζόταν χωρίς να μπορεί σήμερα να αντεπεξέλθει στις υποχρεώσεις της. Σε αυτές τις οικογένειες, αρκετές εκ των οποίων είχαν λάβει και ειδοποίηση για έξωση, καλύπτονται ενόψει, λογαριασμούς ΔΕΚΟ και διατροφικά έξοδα ενώ η δράση πλαισιώνεται από δικηγόρους, χρηματοπιστω-

τικούς και εργασιακούς συμβούλους και κοινωνικούς λειτουργούς, σε μια προσπάθεια να τις εντάξουν στις ευνοϊκές ρυθμίσεις για να μαζευτούν τα χρέη τους, να εκπαιδευθούν τους γονείς στη διακρίση των χρημάτων τους και να τους δώσουν εφόδια για να βγουν στην αγορά εργασίας. Σήμερα καλύπτονται σε μηνιαία βάση 550 οικογένειες σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Ο απολογισμός αυτής της δράσης, που ονομάζεται «συν στο πλιν», είναι μάλλον ενθαρρυντικός: από τον Μάρτιο του 2012 που ξεκίνησε μέχρι σήμερα έχουν υποστηριχθεί 1.800 οικογένειες. Το 83% βγήκε χωρίς κρέπη από το πρόγραμμα ενώ το 80% βγήκε από το πρόγραμμα αφού έσωσε κι ένας γονέας είχε βρει δουλειά. Μερικές ιστορίες επιτυχίας -«success stories»- για τις οποίες ισχυρίζεται ότι μπορεί να καυχήθει, ίσως γιατί βασίστηκε σε αρχές που φαίνεται να μην ευδοκίμουν ανάμεσα στους διαχειριστές της εξουσίας...